

bb 28./ szegedi szabadtéri...../ 2.folyt.s

este a beloiannisz téri színpadon tartották meg a játékok idei első bemutatóját, kodály háry jános című daljátékának előadását.

a darab címszerepét szabady istván játszotta. a főbb szerepekben mátyás máriát, lendvai andort, szilvássy margitot, kátay endrét, palánkay klárát, maleczky ószkárt, rösler endrét láthatta a közönség.

a zenekart korody andrás vezényelte. a darabot békés andrás rendezte. a díszleteket bakó józsef, a jelmezeket márk tivadar tervezte, a táncokat manninger györgy tervezte és tanította be./mti/

--

- v é g e -

20.35pe

10/2

- 20 -

M.T.I.

Hungary & Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 369-680

A szerkesztést és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1962. július 23.

bb 1. elkészült a budapesti gyümölcsösök és szőlők nagyüzemi telepítési terve - a második ötéves terv végéig 600 hold új gyümölcsöst, 265 hold csemege-szőlőt telepítenek a fővárosi termelőszövetkezetek

i cs/j-lm ká

1962. július 23.

a fővárosi tanács mezőgazdasági osztályának irányításával a megbízott szakemberek elkészítették a budapesti gyümölcsösök és szőlők nagyüzemi telepítésének tervét. eszerint a második ötéves terv végéig 600 hold új gyümölcsöst ültetnek a termelőszövetkezetek, nagyüzemi művelésre alkalmas, átlagosan 120-200 holdas táblákba. meghatározták a telepítésre használható gyümölcsnemek arányát, azon belül pedig az egyes fajtákat is. a bizottság egyúttal gondoskodik a telepítéshez szükséges szaporítóanyag tervszerű megtermeléséről és az ültetvények szakszerű kezeléséről. a gyümölcsnemek közül az őszibarack 60, a kajszli pedig 30 százalékos aránnyal szerepel a 10 százalékos terület a málna, a ribizke és a szamóca között oszlik meg.

szőlőből a tervidőszak alatt 265 holdat telepítenek. az új szőlőtelepítésekénél kizárólag csemegefajták szelektált szaporítóanyagát használják fel./mti/

--

bb 2. új üzletek, vendéglők - megnyílik az arany szarvas söröző - kávéház, ajándékbolt és borkóstoló a várban - tovább fejlesztik az 1. kerületben a kereskedelmi üzlethálózatot

t v/sze-lm sr

1962. július 23.

a következő hónapokban az 1. kerületben továbbfejlesztik, bővítik a kereskedelmi üzlethálózatot. az erzsébet-híd építésével megkezdték a híd fő budai részén a különböző kereskedelmi egységek kialakítását. a szarvas téren még az idén megnyílik a terasszal ellátott arany szarvas söröző, az épület földszintjén reprezentatív borkóstoló lesz. a döbrentei téren modern bisztrót, önkiszolgáló fűszer-csemege boltot és egy zöldség-csümlőcs szaküzletet létesítenek. /kapcsolatban

a hegyalja uton az idén tatarozták a háztartási boltot, még ebben az évben kicsinosítják a hegyalja eszpresszót, jövőre pedig kibővítik a hegyalja uti közért boltot.

/folyt.köv./

pe

- 1 -

Ma

bb 2. / új üzletek, ... 1. folyt. / -lm

sok vita volt a hegyalja uti két veréb vendéglő körül. az 1. és 11. kerületi tanács a délbudai vendéglátóipari vállalattal egyetértésben úgy kívánja megoldani a vendéglő „sorsát”, hogy a jelenleg lakásként használt avar vendéglőt korszerű kerthelyiséggel dolgozó vendéglátóipari egységgé, a két veréb vendéglőt pedig lakóházzá alakítja át.

régi kívánsága a krisztina-város lakosságának egy náztartási kölcsönző bolt létesítése. a tanács megkezdte a tárgyalásokat a belkereskedelmi kölcsönző vállalattal és rövidesen sikerül megegyezni s megnyílik a bolt.

a várban tervbevétték a tárnok utcai zöldségbolt korszerűsítését és tatarozását. az építés alatt álló sünházban állami könyvesboltot létesítenek, amely magyar és idegennyelvű prospektusok árusítására is berendezkedik és ugyanebben a házban helyezik el a bizományi áruház antik árukat forgalombahozó üzletét is.

a vári lakónegyed fejlesztése során ezenkívül még ajándékboltot, virágboltot, kávéházat, bisztrót, fűszer- és húsboltot, büfét és borkostólót építenek. /mti/

..

bb 3. több elemi részecske van, mint eredetileg képzelték - új fejezetet nyit meg a fizikában és közelebb visz az anyag megismeréséhez a müon-neutrino előállítása - dr. nagy károly egyetemi tanár pontecorvo elméleti feltételezésének kísérleti igazolásáról

it tz/gk-lm vg

1962. július 23.

jelentős tudományos eseményről érkezett hír az utóbbi napokban: sikerült előállítani egy új elemi részecskét: a müon-neutrínót. a fizikai kutatásoknak erről a legújabb eredményéről az mti munkatársa tájékoztatást kért dr. nagy károly egyetemi tanártól, az ötvös loránd tudományegyetem természettudományi karának dékánjától, aki jelen volt azon a genfi nemzetközi fizikai konferencián, ahol az eseményt bejelentették.

amint a professzor elmondotta, a sikeres kísérlet, amely új területet nyit meg az elemi részecskék megismerésében, tulajdonképpen egy körülbelül öt éve elméleti uton felmerült feltételezés igazolását jelenti.

/folyt.köv./

pe

- 2 -

bb 3. /több elemi...1.folyt./-lm

már az is igen nagy eredmény volt, amikor 1956-ban először sikerült direkt kísérlettel kimutatni a neutrínóknak nevezett elemi részecske létezését, amire elméletileg már 1933-ban következtettek. de létezését mindaddig csak indirekt kísérletek igazolták. 1957-ben azután bizonyos jelenségekből pontecorvo, az olasz származású kiváló szovjet fizikus és vele egyidejűleg több más kutató is arra a következtetésre jutott, hogy a természetben nem is csak egy-, hanem kétféle neutrínóknak kell léteznie, amelyek közül a régebben ismert az elektronnal, a még csak megsejtett az ugynevezett mü-mezonnal együtt jelentkezik bizonyos kölcsönhatások érvényesülésekor.

ennek az akkor még kizárólag elméleti feltételezésnek a tisztázására két éven át végezte már kísérleteit a cern, az európai atomkutató intézet, de még mielőtt eredményre juthattak volna, éppen a genfi konferencián elhangzott a feltűnő bejelentés, hogy brookhavenben megelőzték őket, mégpedig olyan kísérlet-sorozattal, amelynek alapgondolata még pontecorvótól származik. a kérdést egy különleges, „többlépcsős”, kísérlet „végtermékei”, döntötték el. ha ugyanis végső eredményképpen egyenlő arányban elektronok és mü-mezonok keletkeztek volna, ez az egyetlen neutrínófajta létezésének lett volna bizonyítéka, nekik viszont ötven esetben sikerült kizárólag mü-mezonokat előállítani, ami pedig kétfajta neutrino létét igazolja.

a kétféle neutrino - most már az elektron-neutrino és a müon-neutrino - között a lényegi különbség megállapítása még további kutatásokat igényel. de már a mostani eredmény is egyenértékű az elemi részecskék kutatásának régebbi, nobel-díjjal jutalmazott sikereivel, mert a fizikának egészen új fejezetét, a neutrínofizika területét nyitja meg a kutatók előtt.

a müon-neutrino előállítása újabb segítséget adhat az anyag felépítésének megismeréséhez. az elméleti fizikusok több, eddig tisztázatlan jelenség magyarázatát remélik tőle. tudják például, hogy a mü-mezon mintegy 200-szor olyan súlyos, mint a vele elektromos tulajdonságai tekintetében azonos elektron, csak éppen a különbség oka maradt ismeretlen mind a mai napig. abból pedig, hogy míg az elektron-neutrino nyugalmi tömege nullának tekinthető, a müon-neutrínóé viszont eltér a zérustól, valami olyan kölcsönhatásra kell következtetni, amelynek létezését eddig nem is sejtették.

az mindenesetre bebizonyosodott, hogy a természetben több elemi részecske van, mint amennyit eredetileg feltételeztek. létszámuk most nem is eggyel, hanem kétfélevel nőtt, mert az máris kétségtelen, hogy a müon-neutrínóknak „ikertestvére”, anti-részecskéje is van. /mti/

..

pe

- 3 -

bb 4. 400 szobája lesz a szabadság szállodának - korszerűsítik a palace és a continental szállodát is

i tó/tr szb vg

1962. július 22.

a gellért és a royal szálloda megnyitásával némileg javult a fővárosban a szállodai helyzet, a növekvő idegenforgalom miatt azonban további bővítés és korszerűsítés szükséges. elsőknek a szabadság szálloda bővítésére és teljes felújítására kerül sor, anélkül is inkább, mivel a szállodát közrefogó, részben romos épületek erősen rontották a baross tér és a rákóczi ut torkolatának városképét. ezenkívül az ellenforradalom idején tönkrement a patinás debreceni étterem kétharmada, s így étterem nélkül maradt a szálloda, amely maga is korszerűtlen, elavult már.

most nagyobb szabású bővítési és korszerűsítési munkák kezdődtek. kétfelől, tehát mind a debreceni étterem, mind a volt centrál szálloda helyén egy-egy hétemeletes szárnyat „ragasztanak”, a mostani szállodaépülethez, s egy emelettel megemelik a régi épületet is. így a mostani 160 helyett 400 szobás lesz a szálloda, ahol egyszerre 670 vendéget tudnak majd elhelyezni. nem luxus, hanem inkább az úgynevezett középigényeket kielégítő szállodát építenek, ilyenek között azonban első lesz az országban. a két új szárnyon kisméretű fürdőszobás lakószobák készülnek, a műanyagok széleskörű felhasználásával. például parkett helyett az egész épületben pvc padlóburkolót alkalmaznak. a szobákat modern vonalú bútorokkal rendezik be,

a debreceni étterem helyén épülő szárny földszintjén 400 vendég elhelyezésére alkalmas éttermet, a másik új szárnyon pedig 250 ülőhelyes eszpresszó-cukrászdát építenek. korszerű kiegészítő helyiségeket, például hallt, drink-bárt, televíziós szobát, ibusz irodát, ajándékboltot és fodrászatot is létesítenek. a szálló úgynevezett gazdasági bejárata a mögötte levő munkás utcában lesz, itt bonyolítják le a szálloda áruellátását, csökkentve ezzel a rákóczi uti túlszűfoltosságát.

a két új szárny építésével egyidőben teljesen felújítják a régi épületet is, ezért ősszel bezárják a szállodát. az építkezés 75 millió forintba kerül, s a tervek szerint 1964 végén nyílik meg az új, korszerű szabadság szálloda.

most ősszel megkezdik és a jövő idegenforgalmi idény kezdetére elvégzik a palace szálloda belső felújítását, a continental szállodában pedig fűdémcsereére kerül sor, amely azonban előreláthatólag hosszabb ideig tart, mint a palace felújítása. /mti/

pe

- 4 -

MQ

bb 5. látványosabb munka kezdődik az erzsébet-híd építésénél - júliusban kerül sor a budai, augusztusban a pesti toronydaru terhelési próbájára - augusztus 20-án kezdik meg a budai kapuzat szerelését, eltávolítják a március 15. térről a feltöltést

i hbj/sze szb vg

1962. július 22.

új fejezetéhez érkezik az erzsébet-híd építése, megkezdődik a kapuzatok szerelése. előzőleg mindkét oldalon, a pillérek közelében sineken gördülő óriás darut szerel fel a ganz-mávag. a daruk emelik helyükre a kapuzatok acéltestjeit, segítik a parti nyílások szerelését, a magasba vonják a kábeleket. a daruk valóban óriásiak: 72 méter magasba emelhetők, „nyulhatnak”, „gémjük 30 méter és 25 tonnányi súlyt emelhetnek. jól hatol a szerelésük, a tervek szerint júliusban sor kerülhet a budai, augusztusban pedig a pesti toronydaru terhelési próbájára.

a kapuzat szerelését augusztus 20-án ünnepélyesen kezdik meg a ganz-mávag szerelői. ekkor helyezik el a budai pillérre a híd két „talpát”, - a sarukat -, azt a néhány elemet, amit a régi hidból felhasználnak. egy-egy saru, egy-egy „talp”, alsó része 26 tonna, közepe - a csap - különleges kovácsolt acél, a felső része mintegy 15 tonna. ezek viszik át a híd vasszerkezetének súlyát a pillérekre, azok pedig az alsóbb rétegekbe továbbítják. a tervek szerint a pesti oldalon a híd „talpait”, a sarukat, szeptemberben helyezik el és ugyanakkor kezdődik meg a kapuzat szerelése. olyan munkatempót szeretnének önmaguknak diktálni a ganz-mávag dolgozói, hogy mind a pesti, mindpedig a budai kapuzat az év végére készen álljon, a két pilon teljes magasságában már hirdesse az új híd építésének előrehaladottságát. s hogy könnyebb legyen a magasban a szerelés, előzőleg a ganz-mávagnak a déli összekötő-hidnál levő telepén a kapuzatokat fektetve szerelik össze. a kapuzatok „tagokra”, szedve kerülnek a próbaszerelés helyéről a végleges helyre. a jövő esztendőre vár a „szerelőszőnyeg”, átfeszítése a dunán és a kábelek áthuzása.

a hidépitő vállalat dolgozói munkasikerekkel készülnek augusztus 20-ra. a budai oldalon befejezik a hídfő oldalainak kőburkolását, ugyanezt megkezdik a pesti hídfőn, addigra befejezik a pesti hídfő betonozását.

/folyt.köv./
pe

MQ

- 5 -

bb 5. /látványosabb munka.. 1. folyt./- szb

a hidépitő vállalat mind a két oldalon nagy és érdekes munkához lát a harmadik negyedévben. a március 15. tér déli és keleti oldalán megbontják a mostani hordalékhegyet, elszállítják a földtömeget és lesüllyeszti a teret a mátyás pince előtti térségen is az északi oldal szintjére. ezzel megváltozik ennek a városnegyednek az arculata. a budai oldalon pedig a harmadik negyedévben megkezdik az árok utcai új uttest, továbbá az új villamospálya építését. a villamospálya a szarvas tértől a gellért-hegy lábáig húzódik, s ott csatlakozik a régi pályához. még az idén elkészül a döbrentei téri hidfeljáró rendszer hegyalja uti ága is, a betoncölöpöket már a talajba mélyítették. /mti/

..-

bb 6. a magyar borok jó eséllyel indulnak a nemzetközi borversenyen

i cs/j szb ká

1962. július 23.

a vajdahunyad-vár román termében augusztus közepén kezdődő nemzetközi borversenyre országszerte készülnek az állami gazdasági és termelőszövetkezeti pincészetek, valamint az állami pincegazdaságok, amelyek az országos versenyen kitűnően szerepelt 113 borukkal jutottak be a nemzetközi döntőbe. az eddigi versenyek tapasztalatai szerint különösen az 1961. évi termésű, fiatal, szénsavban, iz- és zamatanyagokban gazdag fehér, valamint az átlagosnál jobban sikerült vörösboraink indulnak jó esélyekkel a harmadik nemzetközi borversenyen. a pincegazdaságok benevezett borai közül 31 az alföldi, 41 a hegyvidéki, 26 a badacsonyi, 15 pedig a tokajhegyaljai borvidékről származik. mindenütt hozzáfogtak ezeknek a boroknak a megfelelő előkészítéséhez. a borászok legfontosabb feladata most, hogy rögzítsék, állandósítsák a borok természetes állapotát, jellegbeli tulajdonságait. a döntőben ugyanis nemcsak a borok minőségét bírálják el, de vizsgálják a borászati technológia is. /mti/

..-

bb 7. budapest ifjusága ünnepélyesen bucsuztatja a vitaküldötteket

i lv/tm szb sr

1962. július 23.

a helsinki utazó magyar vit-delegáció tagjait ünnepélyesen bucsuztatja a főváros ifjusága. július 26-án délután a pártfőiskola nagytermében a küldöttek részére gyűlést tartanak, majd budapest hét kerületében rendeznek kisebb ünnepségeket. a pártfőiskoláról a delegáció tagjai autóbusszokkal két útvonalon indulnak a kerületekbe és az ott tartott ünnepségeken táncban, dalban felelevenítik az elmúlt fesztiválok történetét.

/folyt.köv./

pe

- 6 -

MO

bb 7. /budapest ifjusága... 1. folyt./ szb

az első csoport az ajtósi dürrer sor, a dózsa györgy ut, a thököly ut, a baross tér, a rákóczi ut és a luther utcán át a köztársaság tere felé vonul, ahol román népviseletbe öltözött fiatalok fogadják őket. a csoport tagjai innen a józsef attila lakótelepre mennek. a delegáció útvonala innen az üllői úton, a pannónia úton, a pest-erzsébeti dózsa györgy úton át a csepel vas- és fémművekhez vezet. csepelről a soroksári úton, boráros téren, a petőfi hidon, a bartók béla úton, a gellért téren és az attila körúton át a budai ifjusági művelődési parkba érkeznek.

a második csoport tagjai újpest felé indulnak, s az árpád ut és a váci ut kereszteződésénél találkoznak az újpesti fiatalokkal. ezután angyalföldön a gyöngyösi úton a 13. kerületi ifjak „moszkva nevében,” köszöntik a delegációt. angyalföld után Óbudára vezet az út. Óbudáról a második csoport tagjait is a budai ifjusági művelődési parkba viszi az autóbusz, ahol több ezer fővárosi fiattal együtt a budapesti fesztiválra emlékeznek.

a kerületi és központi ünnepségek után a 8. világifjusági találkozóra utazók tiszteletére ifjusági bált rendeznek. július 27-én a delegáció tagjai külön repülőgépekkel indulnak helsinki felé. /mti/

..-

MO

pe

- 7 -

bb. 8. az emberi hang tudománya - a híradástechnikától az orvosi diagnózisig egyre nagyobb szerepet nyernek a fonetikai kutatások

1 ms/tm/gy/sr

1962. július 23.

magyarországon az egyetlen fonetikai laboratórium a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetében működik. vezetője dr. Fónagy Iván kandidátus, a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának a fonetikai kutatások jelentőségéről:

- a fonetika az emberi beszéd tulajdonságait, törvényszerűségeit tanulmányozza. az utóbbi időkben feladatköre és jelentősége rendkívüli mértékbe bővült.

- a színészi alkotás egyik legfontosabb eszköze az emberi hang, a beszéd. a színészek mondhatni évezredek óta messzemenően felhasználják ezt az eszközt, a beszéddel elérhető művészi hatás titkának, a hanglejtés, a hangdinamika és a hangszín kifejező funkciójának vizsgálata azonban csak a mai korszerű hangrögzítő és hangelemző berendezésekkel vált lehetségessé. ezek a vizsgálatok a fonetika legizgalmasabb fejezetei közé tartoznak, minden nyelvnek megvan a maga hanglejtése, amelyet idegennek rendkívül nehéz megtanulni, ugyanakkor a hanglejtés, a hangszíne és dinamikája, a nyelvi különbségektől függetlenül nemzetközileg hasonlóan fejezi ki az érzelmi életben lejátszódó változásokat. ennek megvannak a maga fiziológiai alapjai. az érzelmek belső mozgása kihat a beszédszervek működésére, s ennek következtében az átélt érzelmeknek megfelelően sajátosan módosul a hanglejtés és a hangszín. röntgen rétegfelvételekkel kimutatható, hogy például a fojtott gyűlölettel beszélő ember gégeje úgy szorul össze, mintha valaki fojtogatná. ezt a népnyelv szemléletesen úgy fejezi ki, hogy „harag fojtogatja a torkát,,.

elektrofiziológiai vizsgálatok tanúsága szerint az előadások hallgatósága valósággal átéli a látottakat és kis mértékben maga is ennek megfelelően működtetni az izmait. ez a magyarázata annak, hogy a gégeész szakorvos a hangszalag gyulladásban szenvedő operaénekest nemcsak az énekléstől, hanem az operák hallgatásától is eltiltja.

a fonetikai kutatások fellendülésében nagy szerepet játszottak azok az igények, amelyeket a tudomány és a gyakorlat támasztott.

/folyt. köv./

8.58

915

- 8 -

1/12

bb. 8. / az emberi hang... 1. folyt./ gy

az emberi fül másodpercenként 50 [redacted] től 15 000-ig terjedő rezgésszámu hangot érzékelhet. a híradástechnikusok régebben azt hitték, csak akkor érhető el tökéletes és biztosan érthető beszédközvetítés, ha széles közvetítő csatornát alkalmazunk. ez azonban nem gazdaságos. a fonetikai kutatások rávilágítottak, hogy az említett frekvencia-határ tizedére, sőt századrészé-re is szűkíthető, ha megállapítják a beszédhangoknak azokat a lényeges sajátosságait, amelyeket a közvetítéskor feltételül át kell venni. a szűk csatornás közvetítés tehát feltételezi a hang előzetes elemzését, szétbontását, majd újból „összerakását,,. erre egy vocoder nevű készüléket használnak, amely a hang tudományos megismerése szempontjából is jelentős eszköz.

a beszédhangok elemzésének egyik útja a hang láthatóvá tétele megfelelő szűrőberendezés segítségével. a sonographnak nevezett elektromos berendezés valósággal olvashatóvá teszi a hangot, megadja az egyes beszédhangok jellegzetes spektrumát. a hangszintézis egyik módja viszont az, amikor a sonograph-fal kapott spektrumhoz hasonló, de egyszerűsített, emberi kézzel rajzolt ábrát fotocella segítségével hanggá alakítanak. ez az összetevés az elemzésnek is egyik fontos módja, mert ellenőrzi feltevéseink helyességét.

a beszédhangok szerkezetéről nyert ismeretek alapján elektronikus gépeket is meg lehet „tanítani,, hogy az jellemző jegyekből felismerjék a beszédhangokat, illetőleg az összefüggő beszédet. külföldön már működnek is olyan automatikus telefonközpontok, amelyeknek gépei a számok bemondása alapján tárcsázás nélkül létrehozzák a kívánt kapcsolást.

a korszerű beszédhang-kutatás nemcsak a híradástechnika fejlődését segíti. minthogy a hírközlés, az információszerzés legfejlettebb módja, modellje ma is a nyelv, ezért a fonetika nélkülözhetetlen a napjainkban egyre fontosabbá váló kommunikáció-kutatás, a legtágabb értelemben vett közléstudomány /információ-elmélet, kibernetika/ számára is. a test „beszédének,, a betegségek szimptomáinak jobb megértésére, ezekről információk szerzésére is lehetőséget nyújt a fonetika. a beszédben ugyanis tükröződik az ember egészségi állapota. jelentkeznek és hallhatók a különféle beteges elváltozások is.

/mti/

9.00

10/12

-.

- 9 -

bb. 9. külföldi tanulmányút, „Élménygyűjtés, termelősövet-
kezetekben - mivel töltik a magyar írók a nyarat - neves
külföldi író vendégek budapestén

i v/n/gy/sr

1962. július 23.

a nyári hónapokra elcsendesedett a magyar írók szövetsége
székháza is. pihennek, szabadságra mentek, tanulmányutakra
indultak az írók, köztük az mti munkatársa megkérdezte ki,
hol, hogyan tölti a nyarat.

darvas józsef az írószövetség elnöke - aki új regényén
dolgozik - a román tengerparton pihen ki az alkotás és a
szövetségi munka fáradalmait. szabó páál szülőfalujába, bihar-
ugrára készül. illyés gyula tihanyban tölti a nyarat, kodolányi
jános balatonakarattyján pihen.

timár máté kubába utazik és résztvesz a nemzetközi ünne-
p-sorozatban. a világ ifjusági találkozón a magyar írókat
szakonyi károly képviseli. somlyó györgy rövidesen franciaor-
szágba utazik ahonnan most érkezett meg szabó magda, aki rövid
pihenő után a szovjetunióba készül.

vannak - elsősorban fiatal írók -, akik a nyári hónapokat
arra használják fel, hogy élményeket, tapasztalatokat gyűjt-
senek. a szövetség bejelentette: öt író két-két hétre vendégül
lát termelősövetkezetekben. és a meghívással és augusztusban
vidékre utazik csanád, jános, csak gyula, szakonyi károly,
várkonyi mihály és solymár józsef.

sokan munkával töltik a nyarat: többek között illés béla
és thurzó gábor közösen munkálkoznak. illés egyik regényét
dolgozzák fel tv-játéknak. németh lászló új művét dolgozik.

a szövetség a közeljövőben számos külföldi író vendéget
fogad budapestén. hazánkba látogat peter viereck, neves
amerikai író, történész, aki egy hetet tölt magyarorszá-
gon. a román-magyar kulturális cseraegyezmény keretében július
25-én háromtagú román íróküldöttség - dumitru ignea, nedelcu
serban és dumitru ráou popescu - érkezik a fővárosba. a román
vendégek két-három hetet töltenek hazánkban.

szeptember első felében cseh-szlovák íróküldöttség, a hó-
nap végén pedig szovjet íróküldöttség látogat el magyarországra.
a szovjet vendégekkel közösen az írószövetség nagyszabású
ankétot rendez majd a mai próza kérdéseiről. ősszel német és
lengyel írók érkezését is várják. /mti/

9.09

- 10 -

bb. 10. pályázat gyorsírási tankönyv írására

i vt/tm/gy/sr

1962. július 23.

a művelődésügyi minisztérium és a tankönyvkiadó vállalat
pályázatot hirdet gyorsírási tankönyv írására. az első rész-
nek az irodai gyorsírás teljes anyagát, a másodiknak az ezt
kiegészítő sztenogramokat, gyakorlószövegeket kell tar-
talmaznia. a tankönyvnek fel kell ölelnie a gyorsírás
kezdőfoktanulók részére valamennyi iskolatípusban előírt
tantervi anyagot és illeszkednie kell a jelenleg érvényben
levő gyorsírás 2. tankönyvhöz.

a pályázatot egy személy, vagy munkaközösség is benyújt-
hatja. a pályamunkákat - jelzéses levél kíséretében - öt pél-
dányban kell megküldeni a tankönyvkiadó vállalat címére,
/budapest, 5. szalay utca 10-14./ 1962. november 30-ig.

pályadíjak: első díj 3.000, második díj 2.000, harmadik díj
1.000 forint. a bírálóbizottság egyes pályamunkákat jutalom-
ban, vagy dicséretben is részesíthet.

az érdeklődők bővebb felvilágosítást a művelődésügyi
minisztérium közgazdasági és kereskedelmi osztályán, illetve
a tankönyvkiadó szerkesztőségénél kaphatnak. /mti/

..

bb. 11. gallicizmusok és germanizmusok - magyar anyanyelvűeknek

i v/n/gy/sr

1962. július 23.

a terra kiadó gondozásában a russzicizmusok című kötet
után gallicizmusok és germanizmusok címmel két újabb gyűjtemény
lát napvilágot. az új könyvek kötetenként mintegy ötezer olyan
szólást, képes kifejezést és állandósult szókapcsolatot tartal-
maznak, amelyek megértése és visszaadása az olvasónak nehézséget
jelent. az elsősorban élő nyelvből, szépirodalomból válogatott
anyagot a szerkesztők ujszerű módszerrel dolgozták fel: a ki-
fejezéseket, szókapcsolatokat ott vették fel, ahol a kifejezés-
nek a jelentésből következő súlypontja van. hasznos „ujítás”,
az is, hogy a gyűjteményeket szóregiszter követi, amelynek
segítségével nemcsak a magyar kifejezés idegennyelvű megfelelősé-
ge kereshető meg, hanem az ugyanazon gondolatkörben mozgó
egyéb szólások és kifejezések is. /mti/

..

9.22

10/5

- 11 -

PKK

bb. 12. üdülőt építenek parádfürdőn a turkevei fiatalok

vid n/gy/fm

1962. július 23.

a turkevei kisz-szervezetek közös üdülő építését határozták el. az állandó tábor helyéül parádfürdőt választották. a tervek már elkészültek, és az építkezés még ebben a hónapban megkezdődik. a költségeket a városi kisz-szervezetei vállalták, mégpedig úgy, hogy társadalmi munkával teremtik elő a szükséges pénzt. a három termelőszövetkezet 10 000 - 10 000 forintot előlegezett a fiataloknak, akik első-sorban a növényápolásban végzett munkával törlesztik majd az adósságot.

a tervek szerint az idén elkészítik az ebédlőt, és a konyhát, valamint a táborvezető lakását, irodáját. az építkezéseket a fiatalok közreműködésével a város tsz-einek közös építő vállalatja végzi. az állandó épületekben és ideiglenes sátrakban az idén megkezdődik a nyaraltatás. két hetenként negyven turkevei fiatal üdül parádfürdőn. a tábor télen is működik.
/mti/

bb. 13. bevált a szalagszerű termelés az inotai alumíniumkohóban - sikerrel biztatnak az ajkai kísérletek is

vid te/gy/ki

1962. július 23.

a szakemberek sokáig megoldhatatlannak tartották az alumíniumkohászat munkafolyamatainak tökéletes összehangolását, a szalagszerű termelést. a timföldből a könnyűfém kiválasztó elektrolizáló kádakat külön-külön szolgálták ki és semmiféle rendszer nem szabályozta a kezelőszemélyzet munkáját. a kohászok néha negyedórát várakoztak tétlenül, majd egyszerre több kádnál kellett „etetni”, adagolni a timföldet.

az inotai alumíniumkohóban hosszas kísérletezéssel kialakították a szalagszerű termelést és már üzemszerűen alkalmazzák. az új módszer lényege, hogy a kádak kiszolgálását, irányítását ellátó kohász-brigádok egyidőben csak egyfajta feladatot végeznek kádról-kádra járva adagolják a timföldet, másik csoportjuk pedig, közvetlenül mögöttük haladva, már a következő alapanyagporciót készíti elő. a kádsor végére érve rövid pihenőre marad idejük, majd újra az első berendezéshez vonulnak, ahol folytatják a munkát. a brigádvezetők írásbeli utasítást kapnak, amelyen feltüntetik a kezelési időt, s így rendszeresen ellenőrizhetik, hogyan sikerült tartani a „menetrendet”, a kádsor első egységéhez visszatérve az ügyeletes művezető megvizsgálja, program szerint haladt-e a munka és alkalomadtán utasítást ad a munkáiterem megváltoztatására.
/folyt. köv./

9.30

- 12 -

bb. 13./ bevált a szalagszerű.... folyt./ gy

az új módszer jó bevált és jelentősen növeli a termelékenységet. negyvennél kevesebb kohász elegendő az üzemeltetéshez.

veszprém megye másik alumíniumkohójában, ajkán most kísérleteznek a szalagszerű termelés bevezetésével. a kísérletek itt is sikerrel biztatnak és csupán gépészeti nehézségek akadályozzák, hogy máris áttérhessenek az új módszerre./mti/

bb. 14. hetvennyolc vasi termelőszövetkezet foglalkozik nagyüzemi baromfitenyésztéssel

vid j/gy/ká

1962. július 23.

vas megye baromfi törzsállománya az elmúlt 2-3 év alatt mintegy 200 000 darabbal növekedett. jelenleg a megyében 78 termelőszövetkezet foglalkozik nagyüzemi baromfitenyésztéssel, és a 78 szövetkezet közül 44-ben van tojóállomány. a vasi tsz-ek ma már három és fél kilónál is kevesebb takarmányból állítanak elő egy kiló élő baromfit. a pápoci szövetkezetben például, ahol az idén 60 000 csibét nevelnek, 2.90 kiló takarmányt használnak fel egy kiló élősúly előállításához. a szövetkezet egy-egy csibe után több mint hét forint tiszta bevételhez jut.
/mti/

bb. 15. augusztus végén megnyílik bács megye legszebb strandfürdője

vid n/gy/fm

1962. július 23.

a bács megyei kecel községben két évvel ezelőtt 43 fokos gyógyhatású víz tört fel. a helyi tanács akkor úgy határozott, hogy strandot épít a gyógyvíz hasznosítására.

a terv megvalósult: már az utolsó simításokat végzik a medencéken, amelyeket színes mozaiklapokkal vonnak be. a felnőtt- és a gyermek gyógymedence már elkészült. az uszómedencét - amely versenyek lebonyolítására is alkalmas lesz - nem a földbe építették, hanem abból kiemelten, a hatalmas strandépület közepén kapott helyet. körülötte a tetőteraszon mintegy 1 200 négyzetméter területű napozót képeztek ki. a vizet 14 beépített reflektorral lehet majd átvilágítani. a medence végén hat ugynevezett betekintő ablak van, ezeken át vizalatti fényképeket lehet készíteni. a melegvíz téli hasznosítására a strandépület balsejnyében hat kád- és 16 zuhanyfürdőt létesítettek. mellette társalgót és televíziószobát is berendeznek. a községfejlesztési alapból mintegy hatmillió forintos költséggel épülő modern falusi strandot a tervek szerint augusztus végén nyitják meg./mti/

9.40

- 13 -

bb. 16. holdanként 7 000 forint jüvedelemet adott a köztesként
termesztett zöldbab az eleki lenin tsz-ben

vid j/gy/ká

1962. július 23.

az eleki lenin termelőszövetkezet vezetői már a téli
tervezésnél figyelembe vették, hogy a közelükben, békéscsa-
bán a nyáron új konzervgyár működik, ahova érdemes zöldségféléket
szállítani. ezért sok zöldborsóra, babra, uborkára és egyéb
zöldségre kötöttek szerződést. harminc holdnyi zöldbabra már
nem jutott külön terület, ezért az ikersoros kukoricaföldbe
köztesként vetették el. a köztes zöldbab szedését és szállítá-
sát megkezdték. holdanként 20 mázsa babot értékesíthetnek,
amiért 7 000 forintot kapnak. /mti/

..

bb. 17. a termelőszövetkezeti agronómusok részére 15 összkom-
fortos lakást építenek borsodban

vid j/gy/ká

1962. július 23.

borsod megyében a termelőszövetkezeti agronómusok munkába-
állítását sokszor akadályozta, hogy a szövetkezetek nem tudtak
megfelelő körülményeket teremteni a szakemberek részére. külö-
nösen a lakáskérdés jelentett nehézséget. a megyei tanács mező-
gazdasági osztályának kezdeményezésére az idén 15 agronómus-
lakást építenek borsodban. a termelőszövetkezeti beruházási
iroda által készített tervek szerint az új agronómuslakások két
nagy szobából, konyhából, éléskamrából, valamint fürdő-
szobából állnak. a melléképületben baromfi- és sertésól, fás-
kamra, stb. kap helyet. a lakáshoz 500-900 négyszögöles
telek is tartozik.

eddig 9 faluban jelölték ki az új agronómuslakások helyét,
többek között izsófalván, garadnán, rakacán, pálnázán. a beru-
házási iroda kimérte a telkeket és a tervrajzok kiküldése után
megkezdődött az építkezés is. a tervek szerint az év végére
mind a 15 termelőszövetkezeti agronómuslakást átadják rendelt-
etésének. /mti/

..

- 14 -

9.45

10.35

[Handwritten signature]

bb. 20. hatvannyolc százalékról nyolcvannégy százalékra növelik
a forgácsológépek kihasználását a dunai vasmű mechanikai
üzemében

vid te/gy/ki

1962. július 23.

a Legutóbbi párthatározat a gépek jobb kihasználására
is felhívta az üzemek dolgozóinak figyelmét. a dunai vasmű
műszaki szakemberei először a vasmű mechanikai üzemében teszik
lehetővé, hogy a jelenleg egy vagy két műszakban üzemeltetett
forgácsológépek három, a mostani három műszakos gépek pedig
folyamatosan, vasárnap is dolgozzanak, termeljenek.

a gépészeti gyár részleg munkaiügyi osztályán kidolgozták a
gépek jobb üzemeltetésének a tervét, a létszámgazdálkodást
és a gépek várható jobb kihasználtságát megállapították,
hogy a jelenlegi 68 százalékos gépkihasználást augusztus köze-
pétől 84 százalékra növelhetik. /

/mti/

..

bb. 21. új kezdeményezés vácott a párt és a lakosság közvetlen
kapcsolatának kiterjesztésére

i áe/sze/gy/fm

1962. július 23.

az mszmp váci városi bizottsága széleskörű új akciót
kezdeményezett, amelynek az a célja, hogy a párt helyi veze-
tői a város lakosságának legkülönbözőbb rétegeiből minél
több embert ismerjenek meg, és velük közvetlen, személyes kap-
csolatot teremtsenek. a pártbizottság vezető munkatársai,
legjobb aktivistái három hét alatt több mint kétezer emberrel
folytattak baráti beszélgetést, az őket érdeklő problémák-
ról segédmunkások, orvosok, háziasszonyok, ügyvédek, pedagógu-
sok, textilüzemi és hajógyári munkások, műszaki szakemberek mond-
ták el véleményüket, kifogásaikat és javaslataikat a helyi
problémákkal kapcsolatban, belpolitikai és világpolitikai
kérdésekben. az emberek örömmel fogadták a párt helyi vezetői-
nek érdeklődését.

külön bizottság alakult, amely a megbeszéléseken elhang-
zott helyes és célszerű javaslatokat kiválasztja és illetékes
helyen intézkedik azok megvalósításáról.

/mti/

..

9.55

- 15 -

10.45
[Handwritten signature]

bb 22. a liliputnál is „Liliputibb,, új ipari röntgenkészülék

i kf/tm/vl vg

1962. július 23.

a magyar röntgenipar az utóbbi években tekintélyt szerzett termékeivel a világpiacra. a medicor röntgen művek orvosi vizsgáló és kezelő berendezéseit Európában, Afrikában és Amerikában egyaránt jól ismerik, s mintegy 20-25 országban használják. az emberek gyógyítására alkalmas gépeken kívül elismert márka lett a világpiacra a liliput elnevezésű hordozható ipari röntgenkészülék is. ezekkel nem embereket, hanem hidakat, gépeket, a betegnek tűnő anyagokat, épületeket, a kazánok „gyomrát,, a csővezetékek varratait, stb vizsgálják. az ipari röntgenberendezéseket a transzformátor kész gyártja, s ezekből több mint 500-at szállított a medicor többek között a Szovjetunióba, Bulgáriába, Romániába, Norvégiába, Indiába, Braziliába.

a transzformátor kész gyári partnerével, s a világszínvonal fejlődésével lépést tartva most tovább tökéletesítette gyártmányát. varga Géza tervezőmérnök találmánya a liliputnál is „Liliputibb,, készülék a szakemberek véleménye szerint felveszi a versenyt a leghíresebb nyugati gyártmányokkal is. a szuper-liliput - új műszaki megoldás eredményeként - súlyban csaknem a fele az eddigieknek, méretét is sikerült 40 százalékkal csökkenteni, ugyanakkor teljesítménye növekedett. az egyik típus, a 140-es például 30 milliméter helyett már 40 milliméter vastag acélt is képes átvilágítani, a 200-as típus pedig tartva a 65 milliméteres átvilágítási vastagságot, a folyamatos üzemet is kibírja. a gépben képződő nagy hő miatt már nem kell szüneteket tartani, megvárni, amíg a gép lehül, folyamatosan lehet vele dolgozni. ezt egy hűtőszervezet beépítése tette lehetővé, amelynek súlya az eddigi 25-50 kiló helyett mindössze két kiló. a hűtés tökéletesítése a gépet kiválóan alkalmassá teszi trópusi használatra is.

a szuper-liliput kétféle teljesítményű mintapéldányát most próbálják ki a Mávag röntgen-laboratóriumában, majd a műszaki egyetemen is vizsgálják, ott is ellenőrzik működését, tudását. az eddigi biztató vizsgálatok alapján azonban a szövetkezet már készül a sorozatgyártásra, amelyet még az idén megkezdének. az év végéig hat ilyen berendezést készít a szövetkezet, s ezek exportját jövőre kezdi meg a medicor. /mti/

9.59

- 16 -

10.50

bb. 18. tíz országban próbálják ki a korai bőtermő bányai őszi árpát - kísérletek új magyar, intenzív buzafajták előállítására

vid j/gy/ká

1962. július 23.

bányán a mezőgazdasági kísérleti telepen az utóbbi években szép eredményeket értek el a tudományos kutatók. miseta vendel kutatónak sikerült egy koránérő, bőtermő, erős szalmájú őszi árpát kinemesítenie, amely ez évben már a nagyzemai kísérletben is sikerrel szerepelt. a bányai 14-es őszi árpa 8-10 nappal korábban érik kasza alá, mint az eddigi fajták. ősszel tíz országban vetik el kísérletképpen.

új magyar, intenzív buzafajták előállításával bacsa páál tudományos kutató foglalkozik. bányai és olasz buza keresztezéssel, illetve irányított átnevelésével bőtermő, betegségek ellenálló, szilárd szalmájú fajták előállítására törekszik. egyik fajtája már harmadik éve jó eredménnyel szerepel az országos előkísérletben. hiányossága, hogy szalmája nem eléggé szilárd. további 7 buzafajtát 1963 őszén jelentenek be országos előkísérletekre.

szép eredmények születtek a lucerna és a seprücirok nemesítésében is. egyik fajtájuk, a mezőkovácsházi seprücirok külföldön is igen keresett. szakálltermése hosszabb, értékesebb, tenyészideje pedig három héttel rövidebb, mint az eddigi fajtáké.

/mti/

bb. 19. nyolcszáz új „digóbánya,, a szikes talajok javításához

i le/gy/ká

1962. július 23.

a tiszántul nagyterjedésű szikes talajainak javítását nehezíti, hogy a javítóanyagokat messziről kell szállítani. a mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet ezért a közelmúltban nagyarányú kutatást kezdett a helyi anyagok feltárására. első eredményként szolnok, tiszafüred és karcag térségében nyolcszáz helyen találtak mérszben gazdag talaj-gócokat, úgynevezett „digó-bányákat,,. ezek tartalma még alkalmasabb is a szikesek javítására, mint a mészkő bányákból származó mész, mert néhány centiméternyi jóminőségű talajjal növeli a szátható réteget. az ujonnan felfedezett anyaggal több mint 40 000 holdnyi szikes talajt javíthatnak meg, termőképességüket 30-40 százalékkal növelhetik. az intézet megkezdte a szikesek javítására alkalmas, nagy mésztartalmu talajok felkutatását a hortobágyon is.

/mti/

10.05

- 17 -

bb 24. 28 munkanap alatt befejezik a betakarítást a velencei géppálya körzetében - a géppálya és termelészövetkezeti géppark együttes felhasználásával szervezték meg a komplex gépesítést

i so/tm/vl ká

1962. július 23.

a velencei géppálya körzetéhez tartozó 19 termelészövetkezetben több mint 20.000 holdról aratják a gabonát az idén. korábban a tervek elkészítésénél főleg a géppálya traktor- és munkagép-parkjára kellett támaszkodni, az idén azonban már csaknem azonos a felhasználható géppálya és termelészövetkezeti géppark. a velencei géppálya 145 traktoregysége 20 kombájnja és 17 aratógépe mellett nagy szerepe jut a munkában a termelészövetkezetek 130 saját traktorának, 21 aratógépének és két kombájnjának is.

az idei aratás legfontosabb új vonása, hogy a géppálya és a 19 termelészövetkezet vezetősége közös munkaszervezési tervet készített és a rendelkezésre álló gépekkel mindenütt komplex brigádokat alakítottak ki. számos helyen a géppálya kombájn mögött termelészövetkezeti traktor húzza le a szalmát, végzi a nyári mélyszántást. a géppálya üzemszervezési szakemberei a gépek programjának meghatározása mellett résztvettek a kézi munkások és fogatosok beosztásában is.

már az aratás első időszakában bebizonyosodott, hogy a gondos munkaszervezés eredményre vezet. a géppálya körzetében levágták már a gabona csaknem 40 százalékát. tartják az előre meghatározott ütemet, amely szerint 28 munkanap alatt nemcsak az aratással végeznek, hanem a terület 80 százalékát nyári mélyszántásban részesítik.

az idei tapasztalatokat felhasználva a termelészövetkezetek a jövőben már önállóan készíthetik el a gépi munkák üzemszervezési tervét. /mti/

..

bb 25. újabb értékes leletek a táci ásatásoknál

vid fm/n/vl fm

1962. július 21.

egy hete ismét megkezdődtek a fejér megyei táci határában az egykori gorsiumot feltáró ásatások. újabb értékes leletek kerültek elő, köztük egy szép sarkó töredék, amely lovát kantárszáron vezető római katonát ábrázol. megállapították, hogy a sarkó az első század végéről származik. egy most feltáráshoz kerülő villában ugynevezett jupiter-oltárt találtak, amely ugyan csak az első századból való, Caius Julius Super állíttatta. az épület padlója alól nagy freskó töredék került elő, amelyen férfialak látható válláról leomló lepellel. /mti/

..

10.13

- 18 -

bb 26. beköltöztek a salgótarjáni kisz-telep első lakói

vid sl/te vm

1962. július 23.

a salgótarjáni gyárak és üzemek fiataljainak kezdeményezésére a múlt év tavaszán nagyszabású lakásépítési akció megszervezését határozta el a salgótarjáni kisz-bizottság. a városi tanács 43 telket ajánlott fel az akcióhoz, s a családi házak építése gyors ütemben bonyolódik le. délutánonként 150-200 főnyi fiatal vesz részt az építkezéseken, az első családi házak már elkészültek. az egyik ikerlakásos épület tulajdonosai: fekete andor és dahor béla már be is költöztek új otthonukba. a többi egy és kétszobás, kertés családi ház építése is befejezéshez közeledik, augusztusra már csaknem teljesen benépesül a kisz lakótelep. rövidesen újabb lakótelep házhelyeit jelöli ki a tanács a bányagépgyár szomszédságában, ahol emeletes, egyenként négylakásos házakat építenek. /mti/

..

bb 32. a zrínyi nyomda a nyomdák versenyének élén - komplex brigádok egyengetik a milliók könyvtára, a kincses és más könyvsorozatok gyártásának útját

i sz/sze vm vg

1962. július 23.

az élüzem címért folyó versenyben a legutóbbi értékelés szerint a nyomdák közül a zrínyi nyomda került az élre. a vállalatnál nagy lendületet adott a munkának a kongresszusi verseny, amelynek eredményei már jelentkezők. a műszaki intézkedések alapján eredetileg kilenc napi bért kitevő nyereségrészesedést vártak 1962-re, de eddigi munkájuk szerint jóval többre számíthatnak a zrínyi nyomda dolgozói. gazdaságosság, termelékenység, termelési terveiket meg is változtatták, mert úgy látják, hogy az eddiginél többre képesek. kiszámították, hogyan kell dolgozni a termelőegységeknek, brigádoknak, s az egyes munkásoknak naponta mit kell tenniük azért, hogy az év második felében két százalékkal növeljék a termelékenységet. ennek nyomán megkésze-rezhetik az első félévben megszerzett hét napi bérnek megfelelő összegű nyereségrészesedést.

a zrínyi nyomdában folyóirattól kezdve tankönyvekig a legkülönbözőbb nyomtatványok készülnek, a munkák összehangolása döntő tényezője a termelékenység növelésének. ezért most a milliók könyvtára, a kincses és más könyvsorozatok gyártóiból komplex brigádok alakulnak. így gondosabban figyelemmel kísérik egy-egy sorozat útját, igyekeznek mindig azonos gépeket igénybe venni, hogy a géppályaikat csökkentsék. arra törekednek, hogy a népszerű milliók könyve gyártásának határidőinél háromhónapos előnyt szerezzenek. /mti/

..

10.50 /zs/

- 19 -

11.10
/K/

bb 23. befejezték az esztergomi relégyár építését

vid sl/te vm

1962. július 23.

a kohó-és gépipari minisztérium műszeripari igazgatósága öt évvel ezelőtt az elsők között kezdte meg üzemünk vidékre telepítését. esztergomban akkor még csak egy-két kéziszerszám és néhány dolgozó jelentette a két új üzem, a szemüvegkeretgyárat és a relégyárat. azóta mindkettő a város jelentős üzemévé fejlődött. a szemüvegkeretgyárban már korábban, a műszeripari művekhez tartozó relégyárban pedig most fejezték be az építést. a többi között öt nagy szerelést, egy forgácsoló és egy bakelitműhelyt, továbbá szerszámüzemet hoztak létre. a gyárban a reléken kívül már elektronikus műszereket is készítenek, s olyan nagy szakértelmet igénylő feladatot is sikerrel megoldanak, mint az elektronikus ágyáramvizsgáló készülékek gyártása./mti/

bb 27. korszerű berendezésekkel növelik az építőanyag gyártást miskolcon

vid szf/te vm

1962. július 23.

a miskolci cementáruiipari vállalat az idén sokkal több építőanyagot készít, mint tavaly. a konyhák, fürdőszobák burkolásához használatos mozaiklapokból ötven százalékkal, a 60-as fűdémlemezektől pedig csaknem két és félszer nagyobb mennyiséget kérnek az építkezésekhez. a növekvő igények kielégítésére már korábban üzembehelyeztek egy óránként 1000-1200 mozaiklap előállítására alkalmas automata présgépet. az év első felében több mint negyedmillió négyzetméter mozaiklapot adhattak már az építkezőknek. az év második felében ennél is jóval több készül. hamarosan munkába állítanak két korszerű külföldi betonkeverő gépet is. ezekkel nemcsak a termelést növelik majd jelentősen, hanem egyúttal tíz dolgozót mentesítenek a nehéz fizikai munkától.

az új berendezések lehetővé teszik, hogy az év második felében lényegesen növeljék a különféle fűdémelemek mennyiségét. a b-60-as elemekből például hatszázszázat, vagyis kétszer annyit készítenek, mint az év első hat hónapjában. ez a mennyiség csaknem ezer kétszobás családi házhoz elegendő./mti/

10.58

KK

- 20 -

bb 28. verseny a községfejlesztési tervek teljesítéséért a körmendi járás falvaiban

vid fm/n vm fm

1962. július 23.

a körmendi járás falvaiban a nyolcadik pártkongresszus tiszteletére versenyt indítottak a községfejlesztési tervek maradéktalan teljesítésére. a falvak legforgalmasabb helyén versenytáblákon rendszeresen „közhírré teszik”, a községfejlesztési munkák állását, a társadalmi munkások számát és egyéb adatokat.

az év első felében a községfejlesztési alapból 1,749.000 forintot, 614.000 forint értékű társadalmi munkát és 165.000 forint értékű helyi anyagot használtak fel. iváncsón és vasalján művelődési otthon, pankaszon 3 tantermes iskola, őrimagyarósdon orvoslakás, katafán és nádasdón politechnikai műhely, halastón orvosi rendelő, tanács-és pártszékház, viszákon orvosi rendelő építését kezdték meg.

az év hátralévő részében nagymizdón klubház, haraszti faluban orvosi rendelő, hegyháthodászon és nemesrempehollóson autóbuszváróhelyiség létesítéséhez látnak hozzá./mti/

bb 29. elkészült az első magyar csapágy-katalógus - oktató-filmmel is segíti a gépipari szakoktatást a diósdai csapágygyár

i áe/tm vm ki

1962. július 23.

magyarországon alig tíz esztendő múlva tekint vissza a csapágygyártás, noha a két gyártó üzem állandó tanácsadó-szolgálatot is segítséget ad a gépipari üzemeknek, ez kevésnek bizonyult, s a magyar szakemberek mindeddig főként külföldi leírásokból, katalógusokból tájékozódhattak a nélkülözhetetlen gépelem különböző típusainak tulajdonságairól, alkalmazási lehetőségeiről, beépítésük módjáról. a diósdai csapágygyár szerkesztési osztálya most elkészítette az első magyar csapágykatalógust, amely a gépszerkesztő szakemberek munkáját lényegesen megkönnyíti. a katalógus- amelyet rövidesen forgalomba hoznak - tartalmazza az összes magyarországon gyártott csapágyak részletes ismertetését és gyakorlati utmutatást ad alkalmazásukhoz. a gépgyártó ipar ezzel igen fontos segédeszköz birtokába jut. a diósdai üzem ezen kívül filmet is készített, amely a különböző gépszerelési oktatás igen hasznos szemléltető eszköze lesz a csapágyszerelés és karbantartás ismertetésével./mti/

11.13

KK

- 21 -

bb 30. eredményes küzdelem vas megyében a szarvasmarha-gümőkör ellen

vid j vm ká

1962. július 23.

a szarvasmarha-gümőkör elleni küzdelemben - az egész megyére kiterjedő területen és egységes irányítás mellett - először vas megyében jutottak el odáig, hogy megteremthették a betegség felszámolásának alapjait. a megye állatorvosai vállalták a szarvasmarhák diagnosztikai vizsgálatát és az elkülnitést. a munkát nehezítette, hogy a gümőkör felszámolásának kezdetén a szarvasmarhák 80 százaléka az egyéni tenyésztők birtokában volt és a nagylétszámú állományt mintegy 26.000 udvarban helyezték el. ilyen körülmények között az volt a cél, hogy csökkentsék az olyan udvarok számát, amelyekben fertőzöttek az állatok, a körállatorvosok abban az időben minden udvarról nyilvántartást fektettek fel. elvégezték az állatok diagnosztikai vizsgálatát, s az eredményt nyilvántartásba vették, a vizsgálat alapján kiszűrte, klinikai tüneteket mutató állatokat kiselejtezték. négy év alatt elérték, hogy a gümőkörtől mentes szarvasmarha-tenyésztő udvarok száma az 1958. évi 51 százalékról 68 százalékra növekedett. a nagyüzemi szarvasmarha-tenyészetek kialakításánál úgy csoportosították az állományt, hogy a növénykállatokat gümőkóros fertőzéstől mentesen tudják felnevelni. törekvéssel egyidőben több termelőszövetkezetben sikerült kialakítani a negatív állatcsoportokat.

az állami gazdaságokban négy év alatt fokozatosan gyarapodott a gümőkörtől mentes tehének száma, s az üszök 90 százalékát sikerült fertőzéstől mentesen felnevelni. a szentgotthárdi állami gazdaságban 1960-ban, a kemenesaljai állami gazdaságban pedig 1961-ben teljesen mentesítették a gümőkörtől a szarvasmarhaállományt.

a vasi termelőszövetkezetek jelenleg mintegy tízezer gümőkörtől mentes üszőt tartanak, s ez reális alapot ad ahhoz, hogy a szarvasmarha-állományt 3-4 éven belül kicseréljék./mti/

11.25

PK

- 22 -

bb 31. védik a baranyai vizek tisztaságát - korszerű vizvizsgáló laboratóriumot állítottak fel pécssett

vid te vm

1962. július 23.

a mecsek vidékének nagyarányú ipari fejlődése, a városi lakosság szaporodása és a korszerű mezőgazdasági üzemek kialakítása sok feladatot állít a vízgazdálkodási szakemberek elé. a vízigény kielégítésére vezették 40 kilométer hosszú távvezetéken mohácsról pécsre a duna vizét, a mecsekben pedig a források és a csapadékvíz felfogásával már három mesterséges tavat alakítottak ki, s a jövőben újabbakat létesítenek.

sok gondot okoz a felszíni vizek szennyeződése, ami elsősorban abból adódik, hogy az ipari vállalatok, bányák a termelőhelyekről kibocsátott, elhasznált vizet nem kielégítő mértékben tisztítják. a vizek tisztaságának védelme egészségügyi okokból és a víz újbóli felhasználása szempontjából is mind nagyobb jelentőségű. a vízgazdálkodási problémák sikeres megoldására ez év első felében pécssett és a déldunántuli vízügyi igazgatóságon korszerű vizsgálólaboratóriumot állítottak fel. a többszáz ezer forint értékű műszerrel ellátott laboratóriumban rendszeresen végeznek vízminta vizsgálatokat. az adatok alapján azokat a gyárakat, bányákat, amelyeknél az elhasznált víz szennyezettségi foka a megengedettnél nagyobb, megfelelő tisztítási eljárás alkalmazására szorítják. negyedévenként 50 felszíni vízvételi és 25 szennyvízvételi pontról gyűjtenek mintát a laboratórium dolgozói. a mezőgazdaság részére, kívánságra, megvizsgálják az öntözővizeket és a halastavak vizét is. a laboratórium a vízgazdálkodási tudományos kutatóintézet szakmai irányításával működik. a vizsgálatok eredményeit az intézet gyűjti, regisztrálja és szükség szerint az érdekelt szervek rendelkezésére bocsátja. a különféle vizelemzések, vizsgálatok, az öntözés, a szennyvíztisztítás és a felszíni vizek hasznosítása területén nyújtanak igen értékes segítséget a szakembereknek.

a laboratórium munkájának első eredményei alapján a déldunántuli vízügyi igazgatóság két mérnöke értékes tanulmányt készített a pécsi felszíni vizek tisztításával és tárolásával kapcsolatban. ebben kidolgozták az ipari víz hasznosításának új lehetőségét pécs térségében. szerintük a felszíni vizek összegyűjtésével a tisztított szennyvíz újbóli hasznosításával több mint egymillió négyzetméter területű, négy és félmillió köbméter víztartalmú tárolótó alakítható ki pécssett az egyéb célra alkalmatlan tuskés réten./mti/

11.45

PK

- 23 -

bb 33. közkinccsé válnak a „népi gyümölcsnemesítés”,
eredményei - új alma-, meggy- és őszibarack-fajták a duna-
tiszta-közérről

i le vm ká

1962. július 23.

a „népi nemesítés”, öt új értékes gyümölcsfajtát
adott az idén a mezőgazdaságnak és a fogyasztóknak a duna-tisza-
közérről. az alföld északi részén előforduló sokféle alma és
meggy közül a cegléd-környéki gazdálkodók hosszú évtizedek alatt
gyakorlati tapasztalataik alapján kiszelektáltak két igen jó vál-
tozatot. ezek legértékesebb fajt már évek óta figyelik a duna-
tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézet kutatói, s az idén
végrebb bizonyosodott, hogy a ceglédi tájfajták érdemesek
az elterjesztésre. a ceglédi piros valamennyi jóminőségű alma-
fajtánknál korábban érik. a ceglédi „cigány”, meggy - jelenleg
az egyetlen olyan meggyfajtánk, amely bőségesen terem - jó
termést hozott az idei, rossz-időjárású évben is, s bár gyümölcse
apró, konzervipari feldolgozásra kiválóan alkalmas. három új,
igen értékes őszibarack-fajta tóth pál balástyai gazdálkodó
keze alól került ki. mind a három sárgahusu és igen korai, az
első már be is érett. ezek a fajták azért igen hasznosak a
gyümölcstermesztés számára, mert külföldön elsősorban a
sárgahusu őszibarackot keresik s ezekből eddig csak késő érésű
fajtáink voltak.

a mezőgazdasági szakemberek, tudományos kutatók felkarol-
ják a „népi nemesítő”, munkáját és elősegítik, hogy a neme-
sítés eredménye közkinccsé váljék. a ceglédi piros almát az
ősszel tíz állami gazdaságban telepítik, s megkezdik a ceglédi
cigánymeggy és a tóth-féle őszibarackok szaporítását is. tóth
pálnak egyébként ezeken kívül még vagy harminc féle, keresz-
tezésrel előállított őszibarack-hibridje van, amelyek közül
több egészen kiválóan ígérkezik. ezek további nemesítése felett
a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet vállalt védnökséget.
/mti/

11.50

12

- 24 -

bb 34. olcsóbb lett a paradicsom és a zöldpaprika

i n. j/j vm ká

1962. július 23.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn reggel 76 vagon
és 83 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 6 vagon
zöldpaprika, 4 vagon paradicsom 8 vagon káposztaféle, 3 vagon
zöldbab, 5 vagon zöldborsó és 4 vagon új levesbevaló zöltség
és sárgarépa.

a paradicsom és a zöldpaprika felhozatala emelkedett.
az állami boltok a paradicsomot kilónként 10-12, a töltenivaló
zöldpaprikát 22, a kovácsházi fehér paprikát 20, a hegyes
erőspaprikát 16-18 forintért hozták forgalomba. az ujbungonyát
kilónként 3.50, az apró parázsbungonyát 1.90, a főzshagymát
2.30-2.60 forintért árusították, a fokhagyma csomóját 2-2.40
forintért adták. az osztályozott őszibarack ára kilónként
általában 2-3 forinttal olcsóbbodott. a ribizlit kilónként 12,
a sárgabarackot 3.60-6, a körtét 2.20-4 forintért adták. az
egrest kilónként 7 forintért árusították./mti/

- . -

bb. 35. megyei gazdasági tanácsadó bizottság szervezését határozta
el a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid n/gy/fm

1962. július 23.

hétfői ülésén a nógrád megyei tanács végrehajtó
bizottsága a termelőszövetkezetek pénz és hitelgazdálkodásá-
ról tárgyalt. a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a
termelőszövetkezetek gazdálkodásának színvonala egészségesen
fejlődik, a vezetés megszilárdult. a megye termelőszövetkezei-
ben rendszeres a teljesített munkaegység utáni előlegfizetés.
az idén például negyvenegymillió forintot adtak munkaelőleg
címén nógrád megye termelőszövetkezeiben, a múlt év hason-
ló időszakában kifizetett huszonötmillióval szemben. a vitá-
ban elismeréssel szóltak arról, hogy idén a beruházásra nyuj-
tott nyolcvanegymillió állami támogatást csaknem tízmillió
saját erőforrásból biztosított összeggel egészítik ki a gazda-
ságok. ugyanakkor meg kellett azonban állapítani, hogy a ter-
melőszövetkezeti tagok természetbeni, társadalmi hozzájárulása
a beruházásokhoz a múltévihez képest csökkent. gépesítési fel-
adataikat sikeresen oldják meg a termelőszövetkezetek. az
egész évre tervezett százharminc erőgépből eddig már nyolc-
vannegyvet munkába állítottak. a pénz és hitelgazdálkodásnak
további javítása érdekében a végrehajtó bizottság különösen a
pénzügyi szervek és a tanácsi mezőgazdasági osztályok aktívabb
együttműködését szorgalmazta.
ezután a megyei tanács mellett működő gazdasági tanács-
adó bizottság szervezéséről hozott határozatot a végrehajtó
bizottság./mti/

- . -

12.45

- 25 -

bb. 36. időjárásjelentés

tr/gy/

1962. július 23.

a meteorológiai intézet jelenti július 23-án, hétfőn
12 órakor:

nappali felhőképződés

nyugat-európa térségében az évszakhoz képest kissé hűvös, de napsütéses, időjárás alakult ki. a kialakult anticiklon lassan közép-európára is áttérjed. hazánkban tegnap a nap legnagyobb részében napsütéses, meleg, nyári idő volt. ausztria és a cseh medence fölé még tegnapelőtt hűvösebb légtömeg érkezett, amely csaknem egynapos nyugalom után tegnap ismét megmozdult és 16 órakor elsőként sopront érintve betört az ország területére. 19 órakor a balaton, éjjélközül budapest-eger vonaláig jutott előre, majd fokozatosan gyengülve a reggeli órákra a zivatarok tevékenysége megszűnt. de egy-két helyen még gyenge eső esett. reggel 7 óráig a nagykanizsa, nagykőrös, debrecen vonaltól északra mindenütt, ettől délre sehol sem volt eső. Legnagyobb esőmennyiséget a sopron megyei brenberg-bányán mértek, itt jégeső kíséretében 72 milliméter hullott rövid idő alatt. nagy eső volt még a következő helyeken: mosonmagyaróvár 68, sopron 60, pápa 44, kapuvár 39, nógrádszakál 29, dobogókő 26, gödöllő 24, budapest meteorológiai intézet 23. a hőmérséklet tegnap napközben 29-31 fokig emelkedett, ma hajnalra a dunántúl nyugati felében 13-16, máshol 17-19 fokig hűlt le a levegő.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 25.9 fok volt, 3.7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 24 fok.

várható időjárás holnap estig: nappali felhőképződés, néhány helyen zápor, vagy zivatar. mérsékelt, időnként élénk északnyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 25-29 fok között. előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: élénk északnyugati szél, felhőátvonulások eső nélkül, legfeljebb futó záporral. a hőmérséklet napnyugtakor 23, hajnalban 17 fok körül lesz.

a duna vizállása hétfőn délben budapestnél 366 centiméter-
/mti/

14,45 /m

- 26 -

MK

bb. 37. nagyjavítás rekord idő alatt a borsodi vegyikombinátban

vid te/gy/ki

1962. július 23.

a borsodi vegyikombinátban július elsején kezdték meg a szokásos évi nagyjavítást. a tmk szerelőkre és üzemi dolgozókra az idén a korábbi éveknél nagyobb feladat hárult, mert a termelőüzemek gépi berendezéseinek kijavításán kívül el kellett végezni a 200 százalékos bővítéssel kapcsolatos új berendezések egy részének bekötését is.

az óraműpontossággal megszervezett és jól végzett munka eredményeként a nagyobb feladatokkal határidő előtt hét nappal elkészültek, s a nitrogén műtrágya alapanyagául szolgáló ammónia gyártásán kívül hétfőn megkezdték a savtermelést is. mindkettőből megfelelő tartalékot gyártanak, s utána kezdik meg a műtrágya előállítását.

a nagyjavításnál megtakarított hét nap alatt mintegy kétezer tonna műtrágyát termelnek terven felül./mti/

..

bb. 38. új motoroshajó próbautja a balatonon

vid te/gy/ki

1962. július 23.

a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi üzemegységében a vízügyi főigazgatóság megrendelésére új motoroshajót építettek. a karcsu testű vizijármű sikeres próbautat tett a balatonon. a hajó testébe összesen 200 lóerős teljesítményű gépeket szereltek, amelyek 15-18 kilométeres sebességgel hajtják a motorost. a hajtóműveket a parancsnoki hidról távirányítással vezérelhetik, s a gépezetvezetőnek lényegében csak a gépek karbantartásával kell törődnie. a távirányítással ugyanis előre és hátra menetre állíthatják a motorokat és a fordulatszámot is tetszés szerint szabályozhatják a hajóstisztek. a vontató kormányberendezés igen korszerű. kísérletképpen hidraulikus szerkezettel kombinálták a kormányberendezést, amely így sokkal megbízhatóbb.

a hajó sikeres próbautja után a tiszára kerül és a partfal építkezésekre fuvaroz majd építőanyagot./mti/

..

14,55 /m

- 27 -

MK

bb 39. véget értek a soproni ünnepi hetek

vid bc/n vm bc

1962. július 23.

vasárnap befejeződtek a soproni ünnepi hetek. a záróünnepségekre két különvonattal 1500 turista érkezett a fővárosból s autóbusszal és személygépkocsikkal az ország minden részéből 5000-en keresték fel sopront. a várost elborító felhőszakadás miatt ugyan délután elmaradt a városligeti zene-pavilon előtt a tervezett lővér szerenád, valamint az estére tervezett toronyzene, s így csak a szokásos tűzijáték jelezte este az ünnepi hetek végét.

az ünnepi hetek iránt idén is nagy érdeklődés nyilvánult meg. tíz különvonat, mintegy 240 külön autóbusz, ezernyi személygépkocsi szállította a vendégeket a menetrendszerű vonatokon kívül. az első számítások szerint mintegy 50.000 ember járt az ünnepi hetek idején sopronban. ausztriából nagyobb csoportok érkeztek és szovjet, lengyel, cseh, svéd, holland, francia turisták is ellátogattak a városba. bezárta kapuit a tíz különkiállítás is. ezek közül az ipari, továbbá a közlekedési kiállítást látogatták legtöbben. a fabricius-házat több mint tízezeren csodálták meg, míg a Liszt ferenc muzeumban 6000 vendég járt.

az idegenforgalmi hivatal idegenvezetői az ünnepi hetek alatt mintegy 400 vezetést bonyolítottak le./mti/

- . -

bb 42. szovjet veteránküldöttség érkezett hazánkba

t vt/hné vm sr

1962. július 23.

a magyar partizán szövetség meghívására hétfőn budapestre érkezett a szovjet háborús veteránok bizottságának küldöttsége, a delegáció a szovjetunióban járt magyar veteránok látogatását viszonzozza. a küldöttség vezetője i.v. tyuljnev hadseregtábornok, tagjai: s.j. artyemenko, a szovjetunió kétszeres hőse, d.v. jemljutyin, a szovjetunió hőse, és a.f. lebegyev ujságíró.

a vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent gábor istván, a partizán szövetség főtitkára, a szövetség országos bizottságának több tagja, továbbá kovács imre vezérőrnagy, görgényi daniel vezérőrnagy.

jelen volt a fogadtatásnál m.a. popov, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mti/

15,37 /m
16 17

- 28 -

le

bb 41. honnan vásároljon gáztisztító masszát az óbudai gázgyár? - kap-e rendelést az újonnan felépült borsodnádasi üzem? - két ujtítás versenyfutása az import helyettesítésére

t sl/tr szb vg

1962. július 23.

az országos találmányi hivatalban a tervhivatal, az érdekelt minisztériumok és üzemek megbízottainak részvételével hétfőn nem mindennapos tanácskozás zajlott le két ujtítás versenyfutásáról, továbbá egy új üzem sorsáról. az egyik érdekelt fél az óbudai gázgyár, amely eddig drága külföldi vegyi anyagot, úgynevezett lux-masszát használt a gáz kéntartalmának kivonására. éveken ezelőtt jelentkezett három feltaláló, akik bejelentették, hogy a hengerdekben használatos pácléből megfelelő kezeléssel olyan szert tudnak előállítani, amely egyenrangú a költséges nyugatról származó anyaggal. az újfajta tisztítómasszát a gázgyár annakidején kipróbálta, azt megfelelőnek találta és írásban nyilatkozott, hogy az üzemszerű gyártás megkezdése után évente több ezer tonna gáztisztító masszát vásárol. a siker tudatában ezernyi probléma megoldása után 4.1 millió forint középlejáratu hitel felhasználásával a borsodnádasi lemezgyár pácolórészlegéhez új üzem építettek, amelynek munkálatai a napokban fejeződtek be. a borsodnádasiak örömmel jelentették a hírt a gázgyárnak és közölték, hogy várják a rendelést. a jóminőségű szert tonnánként 413 forintért tudják adni, feleannyiért mint a külföldi cégek. a termelés megkezdésére már minden előkészületet megtettek, s jó eredményeket akarnak elérni, mert a nyereségből két éven belül vissza kell fizetniük a beruházásra fordított hitelt. az óbudai gázgyár azonban közölte, hogy amíg az új üzem épült, más ujtítás is jelentkeztek, akik a vegyiművekben hulladék-számban menő piritpörk bizonyos fajtáiból készítettek kitűnő gáztisztító-szert, amelynek tonnája mindössze 80 forintba kerül. ebből az első tételek már meg is érkeztek, a gázgyárnak nem kell rendelnie többé külföldi lux-masszát, a meglévő készletekről is lemondott. ugyanakkor a borsodnádasi lemezgyár szállítmányaira sem tart igényt.

a hétfői tanácskozáson tüzetesen megvizsgálták, hogy az új üzem elkészülte után mi a teendő. a végső szót egyelőre nem tudták kimondani, mert az árak közötti különbség realitását, továbbá a minőség azonosságát illetően kétségek merültek fel. amíg ugyanis a borsodnádasi gáztisztító anyag 413 forintos tonnánkénti ára részletes kalkuláción alapszik, a piritpörk 80 forintos ára tulajdonképpen névleges.

/folyt.köv./

15,55 /m
16 17

- 29 -

bb 41. /honnan vásároljon... 1. folyt./- szb

a pörknek mint használhatatlan hulladéknak hosszú ideig egyáltalán nem volt ára, más a helyzet azonban amióta nemcsak gáztisztító anyagnak, hanem a nyersvasgyártásnál az érc helyettesítésére is fel lehet használni. szinte bizonyos, hogy ha a helyettesített érc értékét és a kezelés különféle költségeit egybeveti, akkor tulzottan alacsonyank fog bizonyulni a 80 forintos ár. az országos tervhivatal a nehézipari minisztérium, továbbá a kohó- és gépipari minisztérium most részletesebben megvizsgálja az ügyet. rövidesen beszámolnak a számítások eredményeiről, hogy mielőbb döntést hozzassanak a gáztisztítás új módszeréről, s nem utolsósorban a borsodnádasi lemezgyár új létesítményének sorsáról. /mti/

bb 40. török a csemegekukoricát a siklósi szövetkezeti gazdák

1962. július 23.

vid j szb ká

az ország legdélibb és legmelegebb vidékén gazdálkodó siklósi magyar-bolgár testvériség tsz-ben megkezdtek a csemegekukoricát törését. hétfőn már el is indították az első szállítmányt a pécsi piacra, a hét közepén pedig 60.000-70.000 zsenge kukoricacsövet küldenek teherautóval budapestre. noha a növények fejlődésében, érésében más évekhez képest általában kéthetes elmaradás mutatkozik, a siklósi termelőségben a szokott időben érett meg a csemegekukorica. ez annak köszönhető, hogy a magot már március elején elvetették egy fagymentes völgyben, ahol kár nélkül vételezte át a hideg tavaszt. a közös gazdaságban az idén szakaszosan szervezték meg a csemegekukorica termelését. most egy 15 holdas tábláról szedik a termést, s mire az elfogy, már megéri az étkezési kukorica a másik, hasonló nagyságu területen, ahol primőr zöldborsó után másodnövényként vetették el a magot. a vetést egy-másfél hónapos időközökben - 15-15 holdon - megismétlik, úgy hogy a szövetkezet egészen novemberig állandóan szállíthat étkezési kukoricát a városba. a csemegekukorica termelésének ez a mód-szere terven felüli bevételhez juttatja a gazdaságot. /mti/

- 30 -

16,03 /m
96.45

bb 43. vasárnap sem pihentek az aratók - kapálják a másodnövényeket békés megyében

vid ö kz/vm ká

1962. július 23.

szövetkezeti gazdaságaink jelentős részében vasárnap sem szünetelt a munka: szerde az országban gépek és kézi kaszások ezrei dolgoztak a gabonaföldeken, győr-sopron megyében, ahol az átlagosnál némileg hűvösebb éghajlat miatt körülbelül egy héttel később kezdődött meg az aratás, mint az ország más vidékein, éppen ezen a napon indult meg teljes erővel a buza betakarítása. a gépállomások és a szövetkezetek csaknem minden aratógépe dolgozott, a rendevágók közül is mindössze néhány volt munka nélkül. estig több mint 6.000 holdon dőlt rendre az érett gabona. őszi árpa már nem is maradt aratatlan. a letakarított őszi árpa tarlókon egyébként jó ütemben dolgoznak a szántótraktorok, a másodvetés ellenben - a többi megyékhez viszonyítva - elmaradt. eddig csak körülbelül 2.000 holdat vetettek be.

szabolcs-szatmár megye közös gazdaságai a kalászosok learatása után tagjaiknak is adnak területet másodvetés céljára. ebben a megyében, ilyen módon, mintegy 1.500 holdat vetettek be másodnövényekkel. a mérki kossuth termelőségben csaknem minden család vetett 400-500 négyszögölnyi muhart, tarló répát, vagy csalamádét. békés megye több közös gazdaságában hétfőn már meg is kezdték a legkorábban vetett másodnövények gyomtalanítását. a csorvási ady endre termelőségben határban százan dolgoztak a másodvetésű kukorica táblákon. az ujkigyósi aranykász termelőségben, ahol a jégverte gabonaföldeken uborkát termelnek másodnövényként a kapálás mellett megkezdődött a szedés is. 150 holdnyi másodvetésű uborkájuk termését az új békéscsabai konzervgyárba szállítják. /mti/

- . -

le

16,40 /m
17.45

- 31 -

bb 44. megjelent a világosság nyári kettős száma

tm szb sr

1962. július 23.

a világosság július-augusztusi kettős száma vezető helyen közli somogyi zoltán tanulmányát, feuerbach atheizmusa és a marxista valláskritika címmel, melyben a szerző sok élő valláskritikai problémát is felvet. pethő tibor lapszemléjében a második vatikáni zsinat előkészületeit ismertette, tarján imre cikkében az újabb spanyolországi események és a klérus viszonyát elemzi. ponori-theurek aurél tollából „jézus csodáiról”, olvashatunk e számban, gecse gusztáv a mise kialakulását és történetét ismerteti cikkében. marx györgy a „kimeríthetetlen anyag”, címmel a modern fizika néhány elméleti kérdéséről, murányi mihály „álom és lélek”, címmel a materialista lélektan néhány kérdéséről írt e számban. közli a szám a tragikusan elhunyt kovács ferenc poszthumusz cikkét: film és egyház horthy magyarországon. zöld jános a sport és a világnézet kapcsolatáról, várkonyi andrás az elfelejtett „papramorgóról”, bellér béla, a tanácsköztársaság egyházpolitikájáról írt cikket. huszár tibor „egy vita margójára”, címmel fiataloknak a vallással kapcsolatos leveleit ismerteti, réti endre a darvinisták és antidarvinisták vitáinak magyarországi történetét foglalja össze. orbán sándor két érdekes dokumentumon mutatja be a keleti fronton kifejtett tábori-lelkészi munkát, h. mormann-nak a máterek magisztráról, p. brüggenek a szentföldi zarándoklásról szóló irását is közli a lap. buyin, browning, maurois írásai versek, glosszák, hírek, tájékoztató közlemények, könyvismertetés egészíti ki a világosság nyári kettős számát. /mti/

..

bb 46. halálos közlekedési baleset tatabányán

vid-bc/n-lm bc

1962. február 23.

a tatabánya-felső vasutállomásánál levő autóbusz végállomáson hétfőn reggel nagy 5 józsef mávaut gépkocsi-vezető üres bányászjáratával 30 kilométeres sebességgel érkezett a térre, ahol közvetlenül a kanyar előtt akart fékezni. a fék a vezető közlése szerint felmondta a szolgálatot. az autóbusz beleszaladt az indulásra váró autóbuszokba, s közben keresztülgázolt a megállóhelyen tartózkodó utasokon.

juhász ferenc tatabányai bányász a helyszínen belehalt sérüléseibe, két személyt súlyos, illetve könnyebb sérülésekkel kórházba szállítottak. a gázoló gépkocsivezetőt őrizetbe vették, a baleset okának megállapítására a vizsgálat megindult. /mti/

..

17,35 / m

- 32 -

bb 45. zivataros nagy esők voltak a dunántúlon és az északi országrészekén - újabb két zivatarfront érkezése várható, a meleg mérséklődik

i cs/sze-lm ká

1962. július 23.

a szombaton dél felől érkezett szubtrópusi légáramlást vasárnap délután nyugatról jött hűvös óceáni levegő kavarta fel, majd az eltérő hőmérsékletű légtömegek találkozása mentén erős zivatarfront szántott végig az ország nyugati, középső és északi területén. az első égzengéseket vasárnap délután 4 órakor jelentették a nyugati határszélekről, este 8-ra a zivatarfront végig, majd 23 órakor rendkívül heves zivatar tört ki, amely a főváros minden négyzetméterére átlagosan 23 liter vizet zúdított rövid idő alatt. hétfő reggelig a tiszta vonaláig jutott el a zivatarfront, az ország középső és déli területeit azonban kikerülte. szórványosan nagy területet kaptak a csapadékból egyes vidékekről felhőszakadásszerű esőket jelentettek. nógrádszakál határában 29, kaposvárott 39, rajkán 26, marcaltkőn 44, mosonmagyaróvárott 68, sopronban 60 és brennbergbányán 72 milliméter esőt mértek.

a zivatarok nyomán csak néhány fokot csökkent a nappali hőmérséklet. jellemző például, hogy a vasárnapi maximum budapestben 31 fok volt, s hétfőn a koradélutáni órákban ismét 27 fokig emelkedett a hőmérő higánya, ami az évszaknak megfelelő szintet jelent. a melegérzetet általában fokozza a levegő magas páratartalma.

a várható időjárásról szólva a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy nyugatról újabb két zivatarfront közeledik. az első már hétfőn délután elérte ausztria keleti határait, a másik pedig az alpok északi lejtőit fölött nyomult keletnek. újabb záporokra, zivatarokra kell tehát számítanunk. valószínű az is, hogy az ismétlődő zivatarok nyomán a meleg mérséklődik. /mti/

..

17,45 /m

- 33 -

bb 47. várospolitikai és városfejlesztési kérdésekről tanácskoztott a pécsi tanács végrehajtó bizottság

vid bc/n-lm bc

1962. július 23.

pécs megyei jogú város tanácsának végrehajtó bizottsága hétfői ülésén a várospolitikai és a városfejlesztési munkát vitatta meg. az utóbbi néhány esztendőben több régi problémát sikerült megoldani: így javították a vízellátást, a közlekedést, a zöldélfelhozatalt, átépítették az elavult városrészeket, koncentrálták a társadalmi munkát. részletesen foglalkoztak az ülésen a lakásépítkezés helyzetével.

amíg a felszabadulás óta hét és félezer lakás épült pécsen, a következő 15 éves időszakban ennek több mint kétszeresével, 16.200 lakással gyarapszik a város. ezeket a lakásokat az új lakónegyedekben, a belváros foghíjas telkein és az egészségtelen, lebontásra ítélt épületek helyén emelik, a második ötéves terv időszakában épülő lakások műszaki előkészítése megtörtént és a harmadik ötéves tervben építendő kilencezer lakás területének előkészítésére is megrendelték a terveket. a nagyszabású építkezési program megvalósításának elősegítésére lakásépítési koordináló bizottságot hoztak létre, amelyben részt vesznek a tervező és a beruházó vállalatok, az építési hatóság és az igazgatósági szervek képviselői.

a lakáshiány enyhítését szolgálja a mind népszerűbbé váló kiszorítási akció, amelynek során az idén hetven fiatal házaspár jut szép otthonhoz. megszépülnek pécs régi házai is, a belváros állami lakóépületeinek tatarozását 1963-ban befejezik és egyidejűleg elkészülnek a központban levő üzletek átépítésével, csinosításával is.

ezekon kívül csupán a múlt évben majdnem tizenötezer kisebb lakásjavítást végeztek. ennek ellenére másfélezer kérelemnek még nem tudtak eleget tenni.

a végrehajtó bizottság foglalkozott az új tanév oktató-nevelő munkájával, a felnőttoktatás helyzetével és a pécsi nemzeti színház következő évadjának műsortervével is./mti/

..

le

17,50 /m

-34-

bb 52. hazánkba érkezett a mali köztársaság parlamenti küldöttsége

t vt/sze-lm sr

1962. július 23.

hétfőn budapestre érkezett a mali köztársaság parlamenti delegációja. a küldöttség vezetője mahamane allassane haidara, a nemzetgyűlés elnöke, tagjai: dossolo traore, a nemzetgyűlés kereskedelmi és ipari bizottságának elnöke, a nemzetgyűlés háznapya, amadou diadé ba, a nemzetgyűlés külügyi honvédelmi és állam-biztonsági bizottságának elnöke, allassane touré, a nemzetgyűlés szállítási és távközlési bizottságának tagja, youssouf batara dembele, a nemzetgyűlés titkára, a szociális és munkaügyi bizottság tagja, mamadou traore, a nemzetgyűlés szállítási és távközlési bizottságának tagja, lamine keita, a nemzetgyűlés főtitkára és racine kane, a mali rádió igazgatója.

a mali és a magyar zászlókkal diszitett ferihegyi repülőtéren a gépből kiszálló vendégeket uttorok virágcsokorral köszöntötték. a delegáció fogadására megjelent római sándor, az országgyűlés elnöke, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés al-elnöke, dr. mihályfi ernő, az országgyűlés külügyi bizottságának elnökhelyettese, továbbá az országgyűlés több más tisztségviselője. ott voltak a fogadtatásnál a külügyminisztérium képviselői is.

a delegációt római sándor, az országgyűlés elnöke üdvözölte. többek között hangoztatta:

- e látogatás nagyjelentőségű esemény népeink és országaink kapcsolataiban. e kapcsolatok a mali köztársaság megalakulása óta örömdetesen fejlődtek, s hozzájárultak népeink felemelkedéséhez, gyorsabb előrehaladásához, a béke védelméhez. meggyőződésünk, hogy az önök mostani látogatása az országaink között kialakult bensőséges jóviszony további megszilárdítását, a népeinket egybefűző önzetlen, meleg barátság további erősítését eredményezi. a magyar nép mélységes rokonszenvvel és nagy figyelemmel kíséri azt a heroikus harcot, amelyet az öntudatra ébredt afrika népei vívnak a kolonializmus és az imperializmus erőivel szemben, szabadságukért, függetlenségükért, nemzeti felemelkedésükért. a béke a záloga annak, hogy népeink felemelkedését, jobb életét biztosíthassuk, ezért - mint önök is - legszentebb feladatunknak tartjuk, hogy mindent megtegyünk a béke megővéseért, megszilárdításáért.

- kívánom önöknek, kedves vendégeink, töltsék eredményesen napjaikat hazánkban, ismerkedjenek meg népünk életével, érezzék jól magukat magyarországon.

/folyt.köv./

18,50 /m
19.10

- 35 -

le

bb 52. / hazánkba érkezett...1.folyt./-lm

az üdvözlésre a küldöttség vezetője, Mahamane allassane haidara, a nemzetgyűlés elnöke válaszolt, tolmácsolta a delegáció és a mali köztársaság népének testvéri üdvözlését.

- látogatásunk célja, - folytatta, - hogy megismerjük egymást, emberi közelségbe kerüljünk, mi is reméljük, hogy ez a látogatás megerősíti azokat a baráti szálakat, amelyek népeinket már eddig is egymáshoz fűzték, itt tartózkodásunkat, - ami ugyan elég rövid ideig tart - szeretnénk felhasználni arra, hogy megismerjük ennek az országnak politikai fejlődését, azokat az eredményeket, amelyeket a magyar nép elért azon az úton, amelyen mi is haladni kívánunk. tudjuk, hogy a magyar nép nagy erőfeszítéseket tett és tesz, hogy építse hazájában a szocializmust, amikor a mali köztársaság függetlenségét elnyerte, szintén a szocializmus ügye mellét állt, mi is a szocialista tervgazdálkodás alapján szeretnénk felépíteni hazánkat, meggyőződésünk, hogy az önkéntes tapasztalatait jól fel tudjuk majd használni népünk felemelkedésének segítésére, jól ismerjük azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a magyar nép a békéért folytatott harcban tesz, s biztosak vagyunk benne, hogy ezen a téren is jó forráshoz jöttünk.

engedjék meg, hogy a küldöttség nevében még egyszer köszönetet fejezzem ki a kedves baráti fogadtatásért, - fejezte be szavait a mali köztársaság nemzetgyűlésének elnöke.

x x x

az országgyűlés elnöke fogadta a mali köztársaság parlamenti küldöttségét

rónai sándor, az országgyűlés elnöke hétfőn a kora esti órákban fogadta a mali köztársasági parlamenti delegációját, a fogadásnál jelen voltak vass istvánné és dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnökei, dr. mihályfi ernő, az országgyűlés külügyi bizottságának elnökhelyettese, valamint az országgyűlés több más tisztségviselője, ott voltak a külügyminisztérium képviselői is.

a vendégek szívélyes baráti beszélgetést folytattak a megjelentekkel.

x x x

vacsora a mali köztársaság parlamenti küldöttségének tiszteletére

kiss károly, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke hétfőn este a hármashatárhegyi étteremben vacsorát adott a mali köztársaság parlamenti delegációjának tiszteletére./mti/

-. -

18,50 /m

19.10

- 36 -

bb 48. két halálos áldozatot követelt a simontornyai vaddisznó-vadászat

vid ká/tm szb

1962. július 23.

vasárnap a kora esti órákban tragikus végű vadászat színhelye volt a simontornyai határ. két simontornyai vadász, kockás pál és pipellán józsef, valamint annak fia vaddisznólesre indult. a határban egy zabtábla szélén telepedtek le, s várták a vadat, ugyanide érkezett tolnanémédiből egy másik vadász, ferenczi lajos, aki ugyancsak vaddisznót akart elejteni. ferenczi, amikor a zabtáblában mozgást látott, odalépett, a lövés azonnal megölte pipellán józsef 13 éves kisfiát, kockás pált pedig olyan súlyosan megsebesítette, hogy néhány perccel kórházba szállítása után ő is meghalt. a tragikus végű vadászat ügyében megindították a vizsgálatot.

/mti/

-. -

bb. 51. időjárásjelentés

tm/e

1962. július 23.

a meteorológiai intézet jelenti július 23-án, hétfőn 18 órakor:

nappali felhőképződés

várható időjárás kedd estig: nappali felhőképződés, néhány helyen zápor, vagy zivatar. mérsékelt, időnként élénk északnyugati szél. várható legmagasabb hőmérséklet kedden 25-29 fok között. /mti/

-. -

bb. 50. olasz polgármesterek vidéki látogatásai

ö vid/bc/tm/e

1962. július 23.

az olasz polgármesterek küldöttségének tagjai hétfőn folytatták vidéki látogatásaikat Magyarországon.

a küldöttség egyik csoportja kapuvárra látogatott. a járás vezetői fogadták a vendégeket és tájékoztatták őket a járás gazdasági eredményeiről, szociális és kulturális intézményeinek munkájáról. a polgármesterek megtekintették a kapuvári járási kórházat, majd a mihályi tánacsics termelőszövetkezetbe látogattak. a 14 éves közös gazdaság multjáról és jelenéről fodróczy lajos kossuth-díjas termelőszövetkezeti elnök tájékoztatta a polgármestereket. a vendégek a nap folyamán még dénesfára utaztak, ahol egy szociális otthont kerestek fel, majd fertődre hajtottak, a kertészeti kutató intézet megtekintésére.

/folyt.köv./

19,05 /m

19.50

- 37 -

ll

bb. 50. /olasz polgármesterek...folyt./e

a polgármesteri küldöttség egy másik csoportja hétfőn kalcocsára érkezett. többek között megtekintette a székesegyházat és az érseki palotát. a vendégek a városból kiskunhalasra utaztak, ahol vincze ferenc, a városi tanács vb elnöke fogadta és tájékoztatta őket a város fejlődéséről. délután - szegedre utaztukban - a vendégek betértek zsana községbe, ahol éppen ezen a napon gyulladt ki a villany: így a kíséretükben lévő megyei vezetőkől arról is értesülhettek, hogy - több más magyarországi megye után - most bács-kiskun megyében is befejeződött a falvak villamosítása.

a csoport tagjainak tiszteletére szegeden a megyei tanács épületében fogadást adtak, amelyen megjelent török lászló, a csongrád megyei pártbizottság első titkára, kovács imre, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese és biczó györgy, a szegedi megyei jogu városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke is.

az olasz polgármesterek este a helyi vezetők társaságában sétát tettek szegeden, s megismerkedtek a város több nevezetességével.

a küldöttség egy további csoportja hétfőn ebesre utazott, ambrus istvánnak, a hajdu megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökének kíséretében.

a tanácsházán biró lajos - aki megalakulásától, 1952-től tanácselnöke a községnek - fogadta a vendégeket és ismertette velük az új falu történetét. a vendégek megtekintették a művelődési otthont, s az óvodát. innen nádudvarra utaztak, ahol ellátogattak a vörös csillag termelészövetkezetbe. a közös gazdaság munkájáról szabó istván, a szövetkezet kossuth-díjas elnöke tájékoztatta a polgármestereket. a küldöttség tagjai délután hajduszoboszlóra utaztak, s utközben megismerkedtek a hajduságot átszelő keleti főcsatorna jelentőségével. hajduszoboszlón többek között megtekintették a gyógyfürdőt és az épülő hatemeletes gyógyszállót.

a delegáció egy további csoportja vasárnap este dunaujvárosba érkezett. az olasz polgármesterek hétfőn a tanácsháza ülésstermében megbeszélésen vettek részt a város vezetőivel. tapolczai jeno, a városi tanács vb elnöke tájékoztatta a vendégeket az első magyar szocialista város történetéről, majd a polgármesterek ellátogattak a dunai vasműbe, megtekintették a kulturális és szociális létesítményeket, valamint a vidám parkot. délután a városi tanács az arany csillag szállóban ebédet adott az olasz polgármesterek tiszteletére. itt a városról készült albumot és emléktárgyakat nyújtottak át a vendégeknek, akik az esti órákban pécsre utaztak. /mti/

19, 10 /m
19.50

- 38 -

le

bb 49. 300.000 forintos kárt okozott a villámcsapás-okozta tűz sopronhorpácson

vid ká/tm-lm cz

1962. július 23.

a vasárnap délutáni zivatar súlyos kárt okozott sopronhorpácson. a villám becsapott a béke termelészövetkezet szarvasmarha-istállójába. a villám az ott tartózkodó csitkovits istvánt is érte, ő azonban félig bénán is aranyos lászlóval együtt azonnal az állatok mentésére sietett. a két embernek önfeláldozó munkával sikerült 29 szarvasmarhát kimenteni, többre azonban már nem futotta az időből, az istálló 10 perc alatt leégett. a rohamos gyorsasággal terjedő tűzben 44 szarvasmarha pusztult el. a termelészövetkezet kára több mint 300.000 forint./mti/

--

bb 53. makoldi mihályné beszámolója a moszkvai leszerelési világkongresszusról

t fe/tm-lm sr

1962. július 23.

makoldi mihályné, a magyar nők országos tanácsának alelnöke, aki a magyar küldöttség tagjaként résztvett a moszkvai leszerelési és béke világkongresszuson, hétfőn délután tájékoztatta a magyar nők országos tanácsa végrehajtó bizottságát és a társadalmi szakbizottságok vezetőit a kongresszus munkájáról. kiemelte a kongresszus világtörténelmi jelentőségét. részletesen szólt a pedagógusok és a nők szakmai bizottságának tanácskozájáról. a két bizottság mondanivalója találkozott, hiszen a nők, az édesanyák mindenkor gyermekeik életéért küzdenek, amikor a békét védelmezik, a pedagógusok ugyanezt teszik, amikor a jövő generációt békére nevelik.

makoldi mihályné befejezésül hangsúlyozta, hogy a magyar nőmozgalomban továbbra is érvényesül a kongresszus jelszava: tenni, cselekedni kell a békéért./mti/

--

19, 15 /m
19.50

- 39 -

le

bb 54. a magyar munkásmozgalom története című szót
vándorkiállítás békéscsabán

vid tr-lm sr

1962. július 23.

a szót magyar munkásmozgalom története című vándorkiállítás békéscsabára érkezett. a kiállítást hétfőn délután a munkácsy mihály muzeumban ünnepélyesen nyitották meg. a látogatók között már az első napon több olyan idős harcos akadt, aki magá is részese volt a viharsarki földmunkásmozgalomnak./mti/

bb 55. békenagygyűlés békéscsabán

vid-cz lm

1962. július 23.

hétfőn délután a békéscsabai széchenyi ligetben nagygyűlést rendeztek több olyan külföldi békeharcos részvételével, akik ott voltak a moszkvai békevilágkongresszuson. tóth józsef, az országos béketanács tagja ismertette a moszkvai kongresszus munkáját. a külföldi békeharcosok a nap folyamán ellátogattak orosházára, a viharsarki földmunkásmozgalom egykori fellegvárába és megtekintették gyula nevezetességeit./mti/

bb 56. a nyitrai területi színház vendégjátéka békés megye
nemzetiségi lakta helységeiben

vid tr-lm s

1962. július 23.

hétfőn békés megyébe érkezett többnapos vendégszereplésre a nyitrai területi színház társulata. a csehszlovák művészek békéscsabán, szarvason, tótkomlóson, csabacsüdön és telekgerendáson lépnek fel hétfőtől csütörtökig. bemutatásra kerül szlovák nyelven oldrich danek: a házasságszedelgő esküvője című háromfelvonásos vígjáték és peter karvas: antigone és a többiek című tragédiája. a vendégművészek hétfőn este nagy sikerrel szerepeltek a békéscsabai jókai színházban és a szarvasi járási művelődési otthonban. egy-egy este két előadást tartanak./mti/

20,08 /m

- 40 -

bb 57. fogadás az egyesült arab köztársaság nemzeti ünnepe
alkalmából

t bc/tm-lm -cz

1962. július 23.

safwat baraka, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője az egyesült arab köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából hétfőn este a nagykövetségen fogadást adott.

a fogadáson megjelent mihályfi ernő, nánási lászló, prieszol józsef, az elnöki tanács tagjai, péter jános külügyminiszter, incze jenő külkereskedelmi miniszter, ilku páál művelődésügyi miniszter, veres józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a honvédelmi minisztérium több vezető munkatársa, a gazdasági, a kulturális és a társadalmi élet több képviselője. résztvevett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is./mti/

bb 58. kiállítás a kínai népi felszabadító hadsereg megalakulásának évfordulója alkalmából

t vt/tm-lm sr

1962. július 23.

hétfőn este a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében kiállítás nyílt a kínai népi felszabadító hadsereg megalakulásának 35. évfordulója alkalmából. a megnyitáson jelen volt csei ce-min a kínai népköztársaság magyarországi nagykövete, továbbá a magyar néphadsereg parancsnoki karának több tagja. ott voltak az ideiglenesen hazánkban tartózkodó szovjet csapatok parancsnokságának képviselői, valamint a budapesti akkreditált katonai attasék közül számosan.

a kiállítás megnyitását hu pin-fu ezredes, a kínai népköztársaság magyarországi nagykövetségének katonai attaséja és köteles jenő altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes mondott beszédet. a megnyitás után levetítették „a honvédelmi sport kínában„ című színes riportfilmet./mti/

20,30 /m

- 41 -

Vége

mti belső hírek

1962. július 24.

bb 1. a mauthauseni koncentrációs tábor felszabadulásának évfordulóján magyar emlékművet lepleznek le

i fe/tr szb sr

1962. július 24.

a német fasiszták által elhurcolt és a mauthauseni koncentrációs táborban meggyilkolt, többtízezer magyar áldozat emlékművét a monumentális szobrászati alkotást, a tábor felszabadulásának évfordulóján 1963 május 5-én leplezik le.

makrisz agamemnon szobrászművész, aki három éve dolgozik az emlékmű tervén és most már a kivitelezésén, a következőket mondta az mti munkatársának:

- a 9. magyar képzőművészeti kiállítás közönsége megszemlélhette a mauthauseni magyar emlékmű egytizedes makettjét, az alapzat architektúrájával együtt. a műteremben már a három és félméter magas, 6 méter 40 centiméter hosszú és egy méter 80 centiméter széles, eredeti nagyságu emlékművön dolgozom. alapját kizárólag hazai anyagból készült harashti mész kötőmb képezi, amelyen a kilenc figurából álló kompozíció helyezkedik el.

a művész, aki alkotásában személyes élményét eleveníti meg így folytatta: - a mauthausenben lejátszódott borzalmakat nem egyéni tragédiaként fogtam fel. az alakok jóllehet egyéni vonások hordozói, különböző jellemek, s mint típusok jelentkeznek, mégis összeolvadnak a tömeget illusztráló hatalmas egységbe, hogy így kifejezésre jusson a közös tragédia, a kollektív átélés és áldozatvállalás, s ugyanakkor a jövőbe vetett hit. /mti/

bb 2. új szerzeményekkel gazdagodott a természettudományi múzeum lepkegyűjteménye

i s/tm szb sr

1962. július 24.

a természettudományi múzeum világhírű lepkegyűjteménye ebben az évben már 8000 új szerzeménnyel gazdagodott; jelenleg 270.000 a számuk. az értékes anyag nagyobb része a mintegy 180.000 darab nagylepke, amelyek között Magyarország és a világ különböző részein élő példányok megtalálhatóak. a mérsékelt és forró-égövi, délamerikai, ázsiai, ausztráliai, afrikai, ragyogó színű és különböző fajtájú lepkék között néhány érdekes példányt is őriznek. megtalálható a gyűjteményben a világ legnagyobb lepkéje, amely túlmutat az emberi araszt is, valamint az indokinai pápaszem-fajta, amely a legszélesebb szárnyfelületű lepke.

/folyt.köv./